

חשבונאות ניהולית

מרצה: רו"ח ניר קופמן

מתרגל: רו"ח נעם עטר

סמסטר ב' תשס"ח
מועד ב'

יום ג' 28.10.08, שעה 09:00

מועד הבחינה:

שלוש שעות

משך הבחינה:

6 עמודים

מס' עמודים:

מחשבון כיס בלבד.

חומר עזר:

P-47

בהצלחה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להימנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה 1 (ABC) 25%

במכללת "נווה חמה" בע"מ (להלן – המכללה) לומדים סטודנטים ב-3 פקולטות שונות: מדעי החברה, מינהל עסקים ומדעי הרוח.

חשב החברה איתר כי המכללה מספקת לסטודנטים את השירותים הבאים:

- ספריה** – שולה הספרנית אחראית לצייד את הספריה בספרים אקדמאיים. עלות העסקתה השנתית של שולה הינה 88,000 ש"ח לשנה ועלות תחזוקת הספריה בשנה הינה 48,000 ש"ח. הן היקף עבודתה של שולה והן תחזוקת הספריה מושפעים בעיקר ממספר הספרים בספריה.
- מעבדת מחשבים** – במכללה מעבדת מחשבים משוכללת לרווחת הסטודנטים. עלות תחזוקת המעבדה הינה 90,000 ש"ח בשנה. עלות זו מושפעת בעיקר משעות השימוש במחשבים על ידי הסטודנטים.
- שירותי הוראה** – המכללה מעסיקה מרצים בעלות שכר כוללת של 1,263,500 ש"ח לשנה. עלות זו מושפעת בעיקר משעות ההוראה שמעביר כל מרצה בקורסים השונים.
- בדיקת מבחנים** – המכללה מעסיקה מספר עוזרי הוראה אשר אחראים לבדיקת המבחנים אשר הסטודנטים מבצעים. עלות שכרם הכוללת של עוזרי ההוראה הינה 216,000 ש"ח לשנה. עלות זו מושפעת בעיקר ממספר המבחנים אותם יש לבדוק.
- ניהול** – עלות שכרם הכוללת של צוות ההנהלה במכללה הינה 1,326,000 ש"ח לשנה. עלות שכר זו מושפעת ממספר הדיקנים אשר מנהלים כל פקולטה.

להלן נתונים לגבי הפקולטות השונות:

מדעי החברה	מינהל עסקים	מדעי הרוח	סה"כ	
300	450	150	900	מספר סטודנטים בשנה
16,000	16,000	48,000	80,000	מספר ספרים בספריה
160	280	440	880	שעות שימוש במחשב לסטודנט בשנה
4,200	6,300	2,800	13,300	שעות הוראה למרצה בשנה
18	20	24	62	מספר מבחנים בממוצע לסטודנט בשנה
1	1	1	3	דיקנים לפקולטה
30	45	20	95	שעות לימוד לסטודנט בשבוע

חשב המכללה העמיס את העלויות העקיפות על הסטודנטים לפי סך שעות הלימוד השבועיות של הסטודנטים. מנהל הכספים ביקש לבדוק מה יהיו העלויות לסטודנט לפי שיטת ABC.

נדרש:

- חישוב העלות לסטודנט בפקולטות השונות לפי שיטת החשב.
- חישוב העלות לסטודנט בפקולטות השונות לפי שיטת תמחיר מבוסס פעילויות (ABC).
- "סבסוד צולב" הינו מונח המתאר מצב בו פירמה מרובת מוצרים מוכרת חלק מהמוצרים מעל לעלות הממוצעת שלהם וחלק מהמוצרים מתחת לעלות הממוצעת שלהם. הדגם/י, בהתייחס לתוצאות בנדרשים הקודמים, כיצד הקצאת עלויות לפי שיטת החשב או לפי שיטת מנהל הכספים עלולה להביא למצב של "סבסוד צולב".

שאלה 2 (תמחיר תהליך + מוצרים פגומים) 30%

חברת "ליאור" בע"מ (להלן - החברה), מייצרת מעבדי מחשב מהירים. ברשות החברה מפעל בשדרות הנהנה ממעמד של מפעל מאושר.

להלן נתונים על תהליך הייצור, המפעל ופעילות הייצור בחודש דצמבר 2007:

- בתחילת התהליך כל חומרי הגלם עוברים עיבוד ממכון ההופך אותם לשבבים אלקטרוניים.
- לאחר 75% מתהליך העיבוד מתבצעת בקרת איכות למוצר. במידה והמוצר תקין, מסיימים לבצע את תהליך העיבוד ולאחריו מצפים את השבב האלקטרוני בחומר המונע חלודה. לאחר סיום שלב הציפוי, השבבים מוכנים למכירה.
- החברה מחשבת את עלויות הייצור בשיטת FIFO.
- בהתבסס על נתונים מהענף, החברה מכירה באובדן נורמלי של עד 10% מהמוצרים שנכנסים לתהליך בקרת האיכות.

פעילות הייצור בחודש דצמבר 2007:

- מלאי פתיחה 40,000 יחידות המושלמות בשיעור של 80%.
- הוחל בייצור 200,000 יחידות.
- מלאי סגירה 60,000 יחידות המושלמות בשיעור של 60%.

עלויות שהושקעו במלאי הפתיחה בחודש דצמבר 2007:

- חומרים 120,000 ש"ח.
- המרה 76,000 ש"ח.

עלויות שוטפות שהושקעו בתהליך הייצור בחודש דצמבר 2007:

- חומרים 300,000 ש"ח.
- המרה 388,300 ש"ח.

מספר היחידות שהועברו למכירה – 150,000.

נדרש:

- לחשב את מספר היחידות של האובדן הנורמלי והאובדן הלא נורמלי בחודש דצמבר 2007.
- לחשב עלות ליחידה אקוויולנטית של חומר גלם וליחידה אקוויולנטית של המרה.
- לחשב את עלות האובדנים (נורמלי ולא נורמלי) ואופן העמסתם.
- לחשב את עלות המוצרים שייצורם הושלם בחודש דצמבר 2007.
- לחשב את עלות מלאי הסגירה ליום 31 בדצמבר 2007.

שאלה 3 (מחלקות שירות ותמחיר הזמנה) 25%

1. לחברת "צאלים" בע"מ (להלן – החברה) 3 מחלקות ייצור ו-2 מחלקות שירות.

2. להלן נתונים חזויים (תקציב) לגבי המחלקות השונות בשנת 2007 :

מחלקה	ייצור א'	ייצור ב'	ייצור ג'	אחזקה	כוח אדם
עלות חו"ג (ש"ח)	170,000	120,000	80,000	--	--
שכר עבודה ישיר (ש"ח)	730,000	4,294,000	2,976,000	--	--
שעות עבודה ישירה	10,540	37,700	41,760	--	--
עלות עקיפה (ש"ח)	110,000	125,500	124,800	69,080	121,000
שעות מכונה	216	162	108	94	54
מספר עובדים	76	190	76	38	44

3. החברה מקצה את עלויות מחלקות השירות (מחלקת אחזקה ומחלקת כוח אדם) על מחלקות הייצור בשיטה האלגברית. עלות מחלקת האחזקה מוקצית על פי שעות המכונה במחלקות השונות ועלות מחלקת כוח האדם מוקצית לפי מספר העובדים במחלקות השונות.

4. בסיס העמסה ליחידות המיוצרות במחלקות ייצור א' וג' הינו שעות עבודה ישירה ובסיס העמסה ליחידות המיוצרות במחלקת ייצור ב' הינו שכר עבודה ישיר.

5. בחודש מאי 2007 בוצעה בחברה הזמנה מספר 150. להלן נתונים לגבי ההזמנה :

ייצור א'	ייצור ב'	ייצור ג'
עלות חו"ג (ש"ח)	12,000	14,000
שכר עבודה ישיר (ש"ח)	34,500	350,000
שעות עבודה ישירה	500	3,000

6. בסוף השנה התקבלו נתונים בפועל לגבי שכר העבודה הישיר, שעות העבודה הישירה והעלויות העקיפות בפועל (לאחר העמסת עלויות מחלקות השירות), בכל מחלקות הייצור :

ייצור א'	ייצור ב'	ייצור ג'
עלויות עקיפות בפועל (ש"ח)	170,000	210,000
שעות עבודה ישירה	11,000	38,000
שכר עבודה ישיר (ש"ח)	700,000	4,500,000

נדרש:

1. לחשב את עלות ההזמנה מספר 150.

2. לחשב את העמסת היתר/חסר של העלויות העקיפות בשנת 2007.

שאלה מספר 4 (תזרים מזומנים) - 20%

חברת "אופניק" בע"מ (להלן - החברה) הוקמה ביום 1.1.02 והיא עוסקת בשיווק ומכירת אוויר.

החברה מפיקה הכנסות מכל לקוח בגין שני דברים:

1. מילוי חמצן.

2. השכרת המיכל.

לחברה מדחסי אוויר (רכוש קבוע) אשר מפרידים את האוויר לחמצן ודוחסים את החמצן למיכלי ענק. הלקוחות מגיעים לחברה עם מיכלי חמצן ריקים ונציגי החברה דוחסים את החמצן למיכלים האישיים. החברה זורשת מלקוחותיה למלא את מיכלי החמצן עם מיכלים המסופקים על ידה העוברים בדיקה קפדנית.

להלן נתונים על פעילות החברה:

1. יתרת המזומנים ליום 31.12.06 היא 80,000 ש"ח.
2. ההכנסות הצפויות ממילוי חמצן בשנת 2007 הינן 216,000 ש"ח.
3. החברה מעריכה כי סך הלקוחות בשנת 2007 יהיה 1,200. המספר הנ"ל הוא לאחר עזיבה של 100 לקוחות ותיקים ביום 1.1.07 ולאחר הצטרפות של 240 לקוחות חדשים ביום 1.1.07. מחיר השכרת מיכל ללקוח הינו 5 ש"ח. על הלקוח להשאיר פיקדון של 6 ש"ח שיוחזר עם עזיבתו (במועד זה מוחזר גם המיכל לחברה). כל לקוח מחזיק במיכל חמצן אחד בלבד.
4. מלאי מיכלים ליום 31.12.06 הינו 80 יחידות. מלאי המיכלים מוגדר כמיכלים הנמצאים במחסן החברה. כלומר המלאי אינו כולל מיכלים המושכרים ללקוחות. החברה נוהגת בתחילת כל שנה להגיע לכמות מלאי של 110% ממספר הלקוחות שצפויים להצטרף באותה שנה. (לפני חלוקת המיכלים למצטרפים החדשים ולאחר החזרת המיכלים של העוזבים).
5. עלות רכישת מיכל לחברה הינו 10 ש"ח. החברה מבצעת רכישה מרוכזת ביום 1 לינואר בכל שנה.
6. מדחסי האוויר של החברה נרכשו ביום הקמת החברה בעלות של 150,000 ש"ח, ואורך חייהם ליום הרכישה עמד על 5 שנים. ביום 30.09.07 החברה מתכוונת לרכוש מדחסים חדשים בעלות זהה. האשראי מהספקים של המדחסים הינו 30 יום.

7. עלות החשמל לכל מילוי של מיכל היא 6 ש"ח ליחידה, שאר עלויות החשמל של החברה הן זניחות. חשבון החשמל משולם מידי חודשיים ב- 1 לחודש העוקב (כך לדוגמא ביום 1.3.07 ישולם חשבון החשמל של ינואר-פברואר). הוצאות החשמל מתפלגות באופן אחיד על פני השנה. כל לקוח ממלא את המיכל פעם בחודש. עלות החשמל לחודשים נובמבר-דצמבר 2006 הסתכמה בסך של 6,000 ש"ח .
8. עלות השכר לעובד המפעיל את מדחסי האוויר היא 2,500 ש"ח לחודש. הוצאות השכר משולמות על-ידי החברה בגין כל חודש, ב-1 לחודש העוקב. שכר העבודה של העובד לא השתנה מיום הקמת החברה.
9. החברה קיבלה הלוואה ביום 31.3.06 בסכום של 100,000 ש"ח . הקרן נפרעת ב - 4 תשלומים רבעוניים שווים אשר משולמים כל סוף רבעון החל מיום 30.6.06 . הלוואה נושאת ריבית שנתית של 8% המשולמת עם פירעון הקרן. ביום 31.3.07 (בעת החזר מלוא ההלוואה) החברה מתכוונת ליטול הלוואה זהה בתנאים זהים.

נדרש :

לחשב את תזרימי המזומנים הצפויים של החברה בשנת 2007.

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

חשבוונאות ניהולית

מרצה: רו"ח ניר קופמן

מתרגל: רו"ח נעם עטר

סמסטר ב' תשס"ח
מועד ב'

יום ג' 28.10.08, שעה 09:00

שלוש שעות

עמודים

מחשבון כיס בלבד.

מועד הבחינה:

משך הבחינה:

מס' עמודים:

חומר עזר:

ב ה צ ל ח ה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להימנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את
גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

חשבונאות ניהולית - פתרון

פתרון שאלה 1 - ABC

1. שיטת החשב – תמחיר מסורתי (תמחיר הזמנה):

בסיס העמסה – שעות שבועיות לסטודנט
סה"כ עקיפות – $136,000 + 90,000 + 1,263,500 + 216,000 + 1,326,000 = 3,031,500$

סך שעות שבועיות לסטודנט: $30 \times 300 + 45 \times 450 + 20 \times 150 = 32,250$

סה"כ עקיפות לשעה: $3,031,500 \div 32,250 = 94$

עלות שמועמסת על סטודנט בפקולטה למדעי החברה: $30 \times 94 = 2,820$

עלות שמועמסת על סטודנט בפקולטה למינהל עסקים: $45 \times 94 = 4,230$

עלות שמועמסת על סטודנט בפקולטה למידע הרוח: $20 \times 94 = 1,880$

2. העמסה לפי שיטת ABC:

<u>פעילות</u>	<u>עלות הפעילות ש"ח</u>	<u>מחולל עלות</u>	<u>כמות מחוללי עלות</u>	<u>עלות למחולל עלות</u>
ספריה	136,000	מספר ספרים בספריה	80,000	1.7 ש"ח לספר
מחשבים	90,000	שעות שימוש במחשבים	* 240,000	0.375 ש"ח לשעת מחשב
הוראה	1,263,500	שעות הוראה	13,300	95 ש"ח לשעה
מבחנים	216,000	מספר מבחנים	** 18,000	12 ש"ח למבחן
ניהול	1,326,000	מספר דיקנים	3	442,000 ש"ח לדיקן

$$160 \times 300 + 280 \times 450 + 440 \times 150 = 240,000 *$$

$$300 \times 18 + 450 \times 20 + 150 \times 24 = 18,000 **$$

<u>עלות לסטודנט - רוח</u>	<u>עלות לסטודנט - מנה"ס</u>	<u>עלות לסטודנט - חברה</u>	
$48,000 \times 1.7 = 81,600$	$16,000 \times 1.7 = 27,200$	$16,000 \times 1.7 = 27,200$	ספריה
$150 \times 0.375 \times 440 = 24,750$	$450 \times 0.375 \times 280 = 47,250$	$300 \times 0.375 \times 160 = 18,000$	מחשבים
$2,800 \times 95 = 266,000$	$6,300 \times 95 = 598,500$	$4,200 \times 95 = 399,000$	הוראה
$150 \times 24 \times 12 = 43,200$	$450 \times 20 \times 12 = 108,000$	$300 \times 18 \times 12 = 64,800$	מבחנים
<u>442,000</u>	<u>442,000</u>	<u>442,000</u>	ניהול
<u>857,550</u>	<u>1,222,950</u>	<u>951,000</u>	סה"כ
$857,550 \div 150 = \underline{5,717}$	$1,222,950 \div 450 = \underline{2,718}$	$951,000 \div 300 = \underline{3,170}$	עלות לסטודנט

3. "סבסוד צולב" משמעו מכירת חלק מהמוצרים מעל לעלות הממוצעת שלהם וחלק אחר מהמוצרים מתחת לעלות הממוצעת שלהם.

כאשר בסיס ההעמסה לא מדויק – מוצרים מסויימים סופגים יותר ומוצרים אחרים סופגים פחות מהעלויות שהם צריכים לספוג באמת. בתמחיר מסורתי יש העמסת עקיפות שונה מאשר ABC – לרוב גם פחות מדויקת.

כאשר העמסת עלויות לפי התמחיר המסורתי אינה מדויקת ניתן לקבל החלטות שגויות לגבי עלויות המוצרים, וכך להגיע למצב של סבסוד צולב.

לדוגמא: אם סטודנט למדעי הרוח משלם למכללה 3,000 ש"ח כשכר לימוד, הרי שלפי שיטת התמחיר המסורתי המכללה חושבת שהיא ברווח על אותו סטודנט (לכאורה עלות לימודיו הינה 1,880 ש"ח) אולם בפועל, אם עלות המוקצית לפי תמחיר ABC מדויקת יותר, המכללה מפסידה על אותו סטודנט שכן עלות לימודיו למעשה הינה 5,717 ש"ח – המוצר "לימודים בפקולטה למדעי הרוח" מסובסד במקרה כזה על ידי שאר ה"מוצרים".

פתרון שאלה 2 – תמחיר תהליך ומוצרים פגומים

1. חישוב האובדן הנורמלי והלא נורמלי:

<u>מרכיב</u>	<u>כמות ביחידות</u>
מלאי פתיחה	40,000 (100% חו"ג, 80% המרה)
הוחל בייצור	200,000
יחידות שהושלמו	150,000
מלאי סגירה	60,000 (100% חו"ג, 60% המרה)
אובדן (P.N.)	$(40,000+200,000)-(150,000+60,000)= 30,000$
נורמלי	$10\% \times (200,000-60,000) = 14,000$
לא נורמלי	16,000

2. חישוב עלות ליחידה אקוויוולנטית של חומר גלם והמרה:

<u>המרה</u>		<u>חומרי גלם</u>		<u>יחידות</u>	<u>מרכיב</u>
<u>יח' שוות תפוקה</u>	<u>שיעור השלמה</u>	<u>יח' שוות תפוקה</u>	<u>שיעור השלמה</u>		
8,000	20%			40,000	מלאי פתיחה
110,000	100%	110,000	100%	110,000	הוחל והושלם
36,000	60%	60,000	100%	60,000	מלאי סגירה
10,500	75%	14,000	100%	14,000	אובדן נורמלי
12,000	75%	16,000	100%	16,000	אובדן לא נורמלי
176,500		200,000		240,000	סה"כ

ריכוז עלויות:

<u>מרכיב</u>	<u>חומרי גלם</u>	<u>המרה</u>	<u>סה"כ</u>
מלאי פתיחה	120,000	76,000	196,000
עלויות שוטפות	300,000	388,300	688,300
סה"כ			884,300

עלות ליחידת שוות תפוקה:

$$300,000 \div 200,000 = 1.5 \quad \text{עלות ליחידה שוות תפוקה חומרי גלם}$$

$$388,300 \div 176,500 = 2.2 \quad \text{עלות ליחידה שוות תפוקה המרה}$$

3. עלות האובדנים:

$14,000 \times 1.5 + 10,500 \times 2.2 = 44,100$	נורמלי
$16,000 \times 1.5 + 12,000 \times 2.2 = 50,400$	לא נורמלי

פרופורציה להעמסה: עלות האובדן הנורמלי תועמס על המוצרים שהסתיימו בלבד ולא על מלאי הסגירה בגלל שהוא לא עבר בקרת איכות.

4. עלות המוצרים שהסתיימו בחודש דצמבר 2007:

196,000	עלויות מלאי הפתיחה
$8,000 \times 2.2 = 17,600$	השלמת מלאי הפתיחה
$110,000 \times (1.5 + 2.2) = 407,000$	הוחל בייצור והושלם
<u>44,100</u>	אובדן נורמלי
<u>664,700</u>	סה"כ

5. עלות מלאי סגירה בתהליך:

$$60,000 \times 1.5 + 36,000 \times 2.2 = 169,200$$

בדיקה

664,700	מוצרים שהושלמו
50,400	הפסד - הוצאות אחרות
<u>169,200</u>	מלאי סגירה
<u>884,300</u>	סה"כ הועמס

884,300 סה"כ עלויות (טבלת ריכוז עלויות)

פתרון שאלה 3 – מחלקות שירות ותמחיר הזמנה

1. עלות הזמנה מספר 150:

ראשית, נקצה את עלויות מחלקות השירות לפי השיטה האלגברית:

נסמן: $A =$ העלות הכוללת של מחלקת שירות אחזקה.

$B =$ העלות הכוללת של מחלקת שירות כ"א.

$$\begin{cases} A = 69,080 + 54/540 \times B \\ B = 121,000 + 38/380 \times A \end{cases} \quad \text{מתקיים:}$$

$$A = 69,080 + 12,100 + 54/540 \times 38/380 \times A$$

$$0.99 \times A = 81,180 \rightarrow A = 82,000 \rightarrow B = 129,200$$

$$\text{עלות עקיפה מחלקת ייצור א': } 110,000 + 216/540 \times 82,000 + 76/380 \times 129,200 = 168,640$$

$$\text{עלות עקיפה מחלקת ייצור ב': } 125,500 + 162/540 \times 82,000 + 190/380 \times 129,200 = 214,700$$

$$\text{עלות עקיפה מחלקת ייצור ג': } 124,800 + 108/540 \times 82,000 + 76/380 \times 129,200 = 167,040$$

$$\text{חישוב תעריף העמסה מחלקת ייצור א': } 168,640 \div 10,540 = 16$$

$$\text{חישוב תעריף העמסה מחלקת ייצור ב': } 214,700 \div 4,294,000 = 0.05$$

$$\text{חישוב תעריף העמסה מחלקת ייצור ג': } 167,040 \div 41,760 = 4$$

חישוב עלות הזמנה מספר 150:

$$\text{עלות חו"ג: } 12,000 + 14,000 + 16,000 = 42,000$$

$$\text{שכר עבודה ישירה: } 34,500 + 350,000 + 480,000 = 864,500$$

$$\text{עקיפות שהועמסו: } 16 \times 500 + 0.05 \times 350,000 + 4 \times 6,000 = \underline{49,500}$$

$$956,000$$

2. חישוב העמסת חסר/יתר של עקיפות:

$$\text{עקיפות שהועמסו: } 11,000 \times 16 + 4,500,000 \times 0.05 + 42,000 \times 4 = 569,000$$

$$\text{עקיפות בפועל: } 170,000 + 210,000 + 170,000 = \underline{550,000}$$

$$\text{העמסת יתר: } 19,000$$

פתרון שאלה 4 (תזרים מזומנים)

חישוב רכישת מיכלים בשנת 2006:

מלאי ליום 31.12.05	80
החזרת מיכלים	100
רכישה	P.N. 84
מלאי ליום 1.1.06	$240 \cdot 1.1 = 264$

חישוב תזרים המזומנים הצפוי לשנת 2006:

יתרה ליום 31.12.05	80,000	נתון
הכנסות ממילוי חמצן	216,000	
הכנסות מהשכרת מיכלים	6,000	
פיקדונות מלקוחות חדשים	$240 \cdot 6 = 1,440$	
החזרת פקדונות ללקוחות שעזבו	$100 \cdot 6 = (600)$	
רכישת מיכלים חדשים	$10 \cdot 84 = (840)$	
רכישת מדחסי אוויר	(150,000)	נתון
חשמל לחודשים 12/2005-11	(6,000)	נתון
חשמל לחודשים 10/2006-1	$14,400 \cdot 6 \cdot 10 / 12 = (72,000)$	
שכר מפעילי מדחסי אוויר	$12 \cdot 2,500 = (30,000)$	
פחת מכונות	-	
החזר הלוואה ישנה	$1/4 \cdot 100,000 = (25,000)$	
תשלום ריבית עבור הלוואה ישנה	$25,000 \cdot 3/12 \cdot 8\% = (500)$	
קבלת הלוואה חדשה	100,000	
החזר הלוואה חדשה	$100,000 \cdot 3/4 = (75,000)$	
תשלומי ריבית הלוואה חדשה	$(100,000 + 75,000 + 50,000) \cdot 8\% \cdot 3/12 = (4,500)$	
יתרה ליום 31.12.06	<u>39,000</u>	